

hvor jeg er kendt, er jeg tilbøjelig til at mene, at Godgørenheden er taget ikke saa ganske lidt af i de senere Aar. Det er nemlig altid de samme Mennesker, man henvender sig til i Byerne — de skal give snart ved den ene og snart ved den anden Løjlighed, ikke fordi de har bedre Raad end andre, som bor i samme By, men fordi de er mere beredvillige til at yde deres Skærv. Men hele den Opfattelse, som har gjort sig gældende, gaar jo i noget anden Retning. Jeg synes, at det paa-skønnes alt for lidt, hvad der gøres paa den Maade, og man kommer mere og mere ind paa, at Udgifterne til de Foranstaltninger, der skal træffes i en Kommune i den Henseende, skal afholdes af Kommunen selv, saaledes at de maa udredes af Skatterne, med andre Ord, saaledes at Kommunens Beboere maa bidrage dertil i Forhold til deres Skatteevne. For saa vidt mener jeg, at det, der tilsigtes her, maa være det rigtige.

Jeg havde for øvrigt ventet, at dette Lovforslag var kommet til at foreligge for Tinget som Forslag fra Regeringen. Vi er endnu i den første Maaned af Samlingen, vi fik jo Sagen temmelig sent til Behandling i Fjor her og fik den ikke behandlet færdig den Gang. Forslagsstillerne har altsaa ikke villet eller ikke kunnet vente for at se, om et Regeringsforslag i denne Retning vilde blive fremsat, derfor er dette private Forslag kommet frem. Hvorvidt dette vil være til Gavn for Forslagets Gang gennem Tinget, skal jeg ikke udtale mig om. For mit Vedkommende kan jeg sige, at jeg vil anbefale Forslaget til Vedtagelse, som det foreligger.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Levinsky): De i Dag faldne Udtalelser giver i og for sig ikke Anledning til at komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, men da der fra det ærede 3die Medlem for 5te Kreds (Oluf Jensen) henvistes til Udtalelser, der faldt i Fjor angaaende det samme Forslag, maa jeg maaske dvæle lidt ved disse Udtalelser. Jeg vil da sige, at jeg i det store og hele fik det Indtryk af de Udtalelser, der faldt i Fjor, at man med Hensyn til Spørgsmaalet om Bespisning af sultne Skolebørn var væsentlig enig om, at en saadan Skolebespisning var nødvendig. Altsaa om det principielle Spørgsmaal om Skolebespisningen er der i og for sig ikke Uenighed. Naar Uenigheden kommer, er det om, paa hvilken Maade man skal ordne det, og hvem der i Grunden

bør tage sig af denne Sag og skaffe Bespisning til disse Skolebørn. Her vil man fra een Side nærmest hævde, at dette bør være noget, den private Velgørenhed tager sig af, noget, man ad privat Vej bør sætte i Scene og arrangere. Det forekommer mig nu, at naar man erkender Nødvendigheden af Skolebespisningen, saa vil det i og for sig være vanskeligt at ville lægge dette over paa det private Initiativ, og hvis man vil se lidt hen paa, hvorvidt den private Velgørenhed kan tage en saadan Opgave op, kunde jeg have Lyst til et Øjeblik at pege hen paa en anden social Foranstaltning, man i sin Tid ogsaa mente at burde iværksætte ad den private Velgørenheds Vej. Jeg tænker her paa Loven af 1856 om de frie Fattiggasser. Denne Lov var netop bygget op paa den private Velgørenhed. Man fortrede der, at det offentlige skulde holdes helt borte derfra, det skulde være ad den private Velgørenheds Vej, at denne Opgave skulde tages op. Hvorvidt har det nu vist sig, at den private Velgørenhed paa dette Omraade har haft Magt til at tage en saadan social Opgave op? Det viste sig jo meget snart, at det var umuligt at blive staaende alene ved den private Velgørenhed. Allerede ved Kommunalloven i 1867—68 fandt man sig beføjet til at give Kommunalraadet Ret til at yde Tilskud til disse Kasser, og ved den Ordning, vi fik med Hensyn til den kommunale Hjælpekasse som Afløsning for de fattiges Kasse, gik man fuldstændig bort fra den private Velgørenhed paa dette Omraade, idet man fandt, at den eneste Maade, hvorpaa dette Spørgsmaal kunde løses, var at lade det offentlige, Stat og Kommune, træde til. Jeg tror ogsaa, at det var den eneste Vej. Man har med Henblik paa de fattiges Kasser ikke noget særlig rigt Stof eller mange Regnskaber over, hvad Indtægter de har haft. Men man har dog fra Foraaret 1901 en Opgørelse derover, og den viser, at der Landet over i det Aar er indkommet noget saadant som 100,000 Kr. i alt. Det var den private Velgørenheds Bidrag til den store Opgave at holde de fattige udenfor Fattigvæsenet ved Hjælp og Støtte udefra. Naar man saa ser hen til, at den kommunale Hjælpekasse nu er oppe paa et Budget paa over 1½ Mill. Kr., saa vil man forstaa, at de 100,000 Kr., som den private Velgørenhed kunde bringe til Veje, var alt for lidt til at løse den Opgave den var umulig for den private Velgørenhed. Paa samme Maade vil det sikkert gaa paa det Omraade, som den